

SILLA KÜLA ARENGUKAVA
2008-2016

Silla küla
2008

SISUKORD

SISUKORD.....	2
1. SISSEJUHATAV KOKKUVÕTE.....	3
2. KÜLA KIRJELDUS JA TÄNANE OLUKORD.....	4
2.1. Küla paiknemise kirjeldus ja looduslikud olud.....	4
2.2. Küla elanikkond.....	4
2.3. Küla majanduslikud olud.....	5
2.4. Küla infrastruktuur.....	6
3. KÜLA VAJADUSED (elulised- ja arenguvajadused).....	8
4. KÜLA TULEVIKUPILT.....	8
5. ARENGUEELISTUSED JA EESMÄRGID.....	9
5.1. Mänguväljakute rajamine.....	9
5.2. Silla küla seltsimaja rajamine.....	9
5.3. Üldkasutatavate ujumiskohtade väljaehitamine Reiu jõe ääres.....	10
6. ARENGUKAVA JÄLGIMINE.....	10

1. SISSEJUHATAV KOKKUVÕTE

Silla küla asub Paikuse vallas Pärnumaal.

Küla arenguvõimaluste otsimiseks ja loomiseks asutati 2004. aastal MTÜ Silla Külaselts. Arengukava koostamisega tehti algust 2006. aastal, mil toimus esimene arengukava arutelu koosolek. Eestvedajateks arengukava valmimisel on olnud külaseltsi juhatus ja aktiiv. Arengukava koostamiseks on korraldatud neli külakoosolekut ja kuus töörühma koosolekut. Koosolekute toimumistest on külaelanikke kirjalikult teavitatud. Arengukava koostamise käigus tehti SWOT-analüüs, milles selgitati välja küla tugevad ja nõrgad küljed ja sellest tulenevalt edasised tegevusvõimalused.

Arengukava eesmärgiks ongi olemasoleva olukorra kirjeldamise ja probleemide väljatoomise kaudu leida just meie külale sobivad arengusuunad ja võimalused nende elluviimiseks. Tuginedes arengukava koostamise käigus tehtud analüüsile on võimalik seada prioriteedid ja seeläbi vältida juhuslikkust küla arendamisel. Ka on võimalik kasutada otstarbekamalt olemasolevaid ressursse ja leida uusi lahendusi.

Arengukava koostamisse on kaasatud Silla küla elanike valdav enamus. 2006. aastal viidi küla elanike seas läbi küsitlus, et selgitada välja erinevate huvigruppide vajadused ja eesmärgid ning leida üheskoos kõiki külaelanikke rahuldav tee nende saavutamiseks.

Arengukava koostamise ajal on külaseltsi aktivistid käinud MTÜ Pärnumaa Kodukant korraldatud koolitustel ning kohtunud sama tee juba läbinud teiste külaseltside liidritega.

Arengukava koostamise protsessist võttis osa ka Paikuse vallavanem Kuno Erkman, kes ise on sama küla elanik. Arengukava koostamisel on kasutatud Paikuse Vallavalitsuse informatsiooni küla arengu ning elanikkonna kohta. Meie küla liidrid on tutvustanud küla seisukohti valla volikogus ning Rohelise Jõemaa Koostöökogus, mille liige on ka Paikuse vald.

Silla küla arengukava on kooskõlas 2004. aastal vastuvõetud Paikuse valla arengukavaga, kus on ühe punktina käsitletud seltsitegevuse arenguid. Valla arengukavas on ära mainitud, et küladel on oma arengukavad, milles on kirjeldatud külade vajadused, arenguprioriteedid ning investeeringud.

2. KÜLA KIRJELDUS JA TÄNANE OLUKORD

2.1. Küla paiknemise kirjeldus ja looduslikud olud

Silla küla asub Pärnumaal Paikuse vallas. Küla paikneb põhja-lõuna suunas väljavenitatult piki Reiu jõe kallast. Küla esimesest majast viimasele on ca 9 km. Küla asub Pärnu linnast 6 km kaugusel ning vallakeskusest 2 km kaugusel.

Silla küla ei ole põlisküla. Ta asub endiste Sindi ja Reiu mõisa maadel ja kuulus vanasti Pärnu kihelkonna alla. Küla oma praegustes piirides moodustati Paikuse Küla TSN XIV koosseisu III istungjärgu otsusega 23. oktoobril 1975. Paikuse külanõukogu territooriumile jäi peale 7 väiksema küla likvideerimist Paikuse alevik ja viis praegugi olemasolevat küla, nende seas ka Silla küla, kuhu hakkasid kuuluma Kodara küla ja 1971.a Uulu külanõukogust ületulnud Silla küla maad. Nõukogude ajal tegutses siin Sindi sovhoosi Reiu osakond. Juurde on tulnud kahe suvilakooperatiivi maad ja majad ning neli metskonna maadel paiknenud majapidamist.

Praegusel ajal koosneb Silla küla mitmest eraldiseisvast eramajade asumist, mis intensiivse elamuehituse käigus ilmselt ajapikku kokku kasvavad. Kortermaju on külas neli, neist kolm 4- ja üks 12 korteriga. Vanad, juba sisseelatud elamupiirkonnad on üksteisest eraldatud uute kinnisvaraarendustega, mis on kas ehitusjärgus või ei ole seal ehitustegevust veel alustatudki.

Läänest piirneb küla Reiu jõega, ida poolt Surju metskonna maadega. Idapoolsel suunal asub ka Sibula soo, mis on kohalike elanike hulgas hinnatud seene- ja marjakorjamise paik. Riigimetsa ja Reiu jõe vahetu lähedus loob head võimalused puhkuseks looduses. Küla läbivate teede ääri ilmestab männimets ja küla keskosas ka hooldatud põllumajandusmaastik.

Tänu looduslikult kauni Reiu jõe ja Pärnu linna lähedusele on siinne maa vägagi sobilik kinnisvaraarenduseks. Lisaks varasematest aegadest pärit 120 elamule on alates 2000.a kehtestatud detailplaneeringutega juurde planeeritud ca 400 uut elamukrunti.

2.2. Küla elanikkond

Positiivne iive on kogu Paikuse valda ja sealhulgas Silla küla erinevalt enamusest Eestimaa paikadest iseloomustanud ka kõige sügavamate madalseisude ajal. Küllap on see seletatav soodsa asendiga looduslikult kaunil alal Pärnu ja Sindi linna läheduses, mis pakub nii turvalist, looduslähedast elukeskkonda kui ka kindlustatust töökohtadega.

Seisuga 01.01.2008 elab Silla külas 565 inimest, mis moodustab umbes 15% kogu valla elanikkonnast, olles Paikuse aleviku (2646 inimest) järel elanike arvu poolest valla suurim küla. Elanike vanuseline koosseis on järgmine:

- eelkooliealisi lapsi 59 – 10%;
- kooliealisi 104 – 18%;
- tööelisi 353 – 63%;
- pensioniealisi 49 – 9%.

Küla vanim elanik on 96 aastane.

Vanuseline koosseis näitab tööeliste inimeste ja lastega perede suurt osakaalu. Pensioniealisi inimesi on küll protsentuaalselt suhteliselt vähe, aga arvestades küla elanike suurt üldarvu, on 49 inimest ometigi oluline hulk.

Seoses intensiivse elamuehitusega on elanike arv külas pidevalt kasvanud. Alates 2000. aastast on numbrid järgmised:

2000 – 256 inimest;	2003 – 277 inimest;	2006 – 413 inimest;
2001 – 257 inimest;	2004 – 336 inimest;	2007 – 565 inimest.
2002 – 262 inimest;	2005 – 367 inimest;	

Arvesse võttes uusi kinnisvaraarenduspiirkondi võib samalaadset kasvu prognoosida veel vähemalt 10 aastaks.

Valdav osa inimestest elab eramajades – kokku 180 peret, neist 80 on siia elama asunud viimase 5 aasta jooksul. Neljas sovhoosiaegse korterelamu kokku 24 korteris elab hetkel 19 peret.

Suhtlemine küla eri osade elanike vahel on üsna passiivne. Kauaaegsete elanike ja uusasukate tihedamat lävimist ja laiemat kogukondlikku suhtlemist takistab ka see, et puudub kohalik seltsimaja. On olemas oht, et ilma kohapealse seltsielu edendamiseta kujuneb Silla küla Pärnus töölkäivate inimeste magalaks ning ei teki ühtekuuluvus- ega omakülatunnet, mis on küla tasakaalustatud arengu üheks peamiseks tingimuseks.

2.3. Küla majanduslikud olud

Silla külas tegutsevad ettevõtted on koondunud põhiliselt endistesse Sindi sovhoosi kanalahoonetesse, mis paiknevad kahe kompleksina küla keskosas. Silla Tehnokülaks kutsutava piirkonna kokku 12 hoones tegutseb 9 firmat, mille 156 töökohast on kohalike poolt täidetud 26. Peamiselt tegeldakse puidu (toodetakse mööblit, palkmaju) ja metalli töötlemisega. On ka üks põllumajanduslik osühing. Samas hingitseb väike kauplus-baar.

Kohe küla alguses asub Reiu Puhkekeskus, kus pakutakse majutusteenust, ettetellimisel toitlustust ning aktiivse puhkuse võimalust, muuhulgas ATV safari, kanuu rent, paintball. Head suhted omanikuga on seni võimaldanud siin korraldada suuremaid koosolekuid ja külapäevi.

Põllumajandusega tegelevad üks osühing ja üks talu.

Suur osa tööealisest elanikkonnast käib tööl Pärnus või Paikuse alevikus. Sovhoosist järelejäänud suhteliselt heas korras hoonetes hoo sissesaanud eraettevõtlus ning Pärnu linna lähedus, samuti hea ühendusteede võrk on loonud olukorra, kus külaelanike tööhõivega erilisi probleeme ei ole. Takistuseks on ühistranspordi vähesus.

Kauplus ja kõigile avatud söögikoht külas puuduvad.

Viimastel aastatel on kogu külas intensiivistunud kinnisvaraarendus ja elamuehitus. Peale Silla küla osavaldplaneeringu kehtestamist 2007 aastal, mis reguleeris olukorra seni üldplaneeringuga katmata Silla küla kaugemas osas, on ka selles piirkonnas ette näha elamuehituse hoogustumist.

2.4. Küla infrastruktuur

Sotsiaalne infrastruktuur

Võib väita, et aastal 2008 sotsiaalne infrastruktuur Silla külas puudub.

Vaatamata elanike suurele arvule ja piirkonna kiirele arengule puuduvad külas nii kool, lasteaed, postiasutus, kauplus, avalik söögikoht, vaba aja veetmise ja sportimisvõimalused kui ka kõik muud avalikud teenused. Kool, lasteaed ja muud eelpool nimetatud teenused on kättesaadavad Paikuse alevikus. Paikuse Põhikooli õpilased saavad kooli sõita koolibussiga. Pärnus koolis käivad õpilased sõidavad kooli liinibussiga. Valla arengukavas on planeeritud lasteaed ehitada ka Silla külla.

Külas puudub ühine kooskäimise koht, mille baasil saaks arendada kogukondlikku suhtlemist ja kus korraldada ühisüritusi ja külakoosolekuid. Külaseltsi juhatuse koosolekuid on korraldatud juhatuse liikmete kodudes, külaseltsi ja küla üldkoosolekuid kas Reiu puhkekeskuses või vallamajas.

Teed

Küla esimest osa läbiv põhimaantee Jõekalda tee on mustkattega, küla teised teed on suhteliselt kehvast seisust olevad kruusateed. Paljudel teedel on kevadeti ja sügiseti läbipääsetavusega probleeme. Külas puuduvad jalgratta- ja kõnniteed, mis arvestades suurt koolikäivate laste hulka oleks hädavajalikud. Kergliiklustee Silla Tehnokülani on vastavalt valla arengukavale plaanis väljaehitada 2011 aastaks. Töödega on alustatud.

Elekter

Kogu küla on täielikult elektriga varustatud. Tänavavalgustus on ainult uutes elamupiirkondades, kus see on planeeringutega arendajale kohustuseks tehtud.

Vesi, kanalisatsioon

Küla uutes elamupiirkondades on tsentraalne veevarustus Pärnu –Sindi uuest veetrassist. Võimalus ühineda on ka vanematel kruntidel, kelleni see trass ulatub. Paljudel on oma puurkaev ja talumajade juures salvkaev. Küla tagumise osa kinnisvaraarenduste veevarustus on lahendatud oma puurkaevude baasil.

Tsentraalne kanalisatsioon on paigaldatud küla uutesse elamurajoonidesse, vanematel kruntidel on suures osas kanalisatsiooni kogumis- ja settekaevud. Kanalisatsioonitrasside edasise ehitamisel on võimalus ka vanematel kruntidel sellega ühineda. Enamus tsentraalse kanalisatsiooni heitveest juhitakse Paikuse alevikus asuvasse AS Pärnu Vesi heitvete pumplasse. Väiksem osa läheb Silla Tehnoküla juures asuvasse biopuhastisse. Küla tagumise osa kinnisvaraarenduste kanalisatsioon on lahendatud kohalike puhastite baasil.

Prügimajandus

Kuni korraldatud jäätmeveo rakendumiseni Paikuse vallas teenindavad külaelanikke erinevad jäätmeveofirmad, mis loob võimaluse jäätmeveost üldse kõrvale hoida. Kohati on metsaalused siiski veel väga risustatud, kuigi olukord on paranenud.

Suuremõõtmelisi, ohtlikke jms jäätmeid on võimalik üle anda ca 5 km kaugusel Põlendmaa külas asuvasse Paikre prügilasse, mille omanikud on Pärnu linn ja Paikuse vald.

Postside teenused

Lähim postkontor asub Paikuse alevikus. Kohapeal osutab postiteenuseid postiljon, kes toob ajalehed koju, maksab pensione ja võtab vastu ajakirjanduse tellimusi..

Telefoniühendus, arvutid, internet

Laua- või mobiiltelefoni võimalus on kõigil. Mobiililevi ja interneti püsiühendus on ebahütlane. Küla esimeses osas levib wifi.

Ühistransport

Linnaliini buss nr 15 sõidab tunniajase intervalliga Männiku tänavani, so Silla küla alguseni. Seal edasi kuni Silla Tehnokülani ainult 6 korda päevas, mida on ilmselgelt vähe. Küla kaugemas osas ühistransporti ei ole. Neli peret küla tagumises otsas kasutavad üle Reiu jõe viivat rippilda, et jõuda Tahkuranna vallas Valga-Pärnu maanteel sõitvate bussidega Pärnusse.

Infolevik

Kord kuus ilmub Paikuse valla ajaleht „Paikuse Postipaun”, mis on kõigile külaelanikele tasuta ja tuuakse postiljoni poolt koju. Küla vajalikku infot levitatakse „suust-suhu” ja infolehtedena. Külaseltsil on tegemisel oma koduleht internetis – <http://www//sillakyla.ee/> (praegu veel katsetusjärgus).

Külaelanike koostöö

MTÜ Silla Külaselts on praegu ainuke külarahvast siduv ja külaelu edendav ühendus. Külaselts asutati 10.01.2005 19 asutajaliikme poolt. Tänapäevaks on seltsis 21 liiget. Aktiivselt käib koos külaseltsi aktiiv, kelle õlul on külas erinevate ürituste korraldamine. Traditsiooniks on saanud augustikuus külapäeva korraldamine ja veebruaris ühise vastlapäeva pidamine. Külarahvas võtab neist üritustest rõõmuga ja aktiivselt osa. Siiani ei ole külal oma kohta, kus ühisüritusi läbi viia. Oleme olnud heade võõrustajate juures Reiu Puhkekeskuses. Juhatuse koosolekuid korraldatakse külakorda käies.

Silla küla elanike suhtumisel oma kodukohta ja naabritesse on võrreldes põliskülade rahvaga oluline erinevus. Ei omata juuri, ega tunnetata kogukondliku suhtlemise olulisust. Ka mängib rolli põhilise tõmbekeskuse Pärnu linna lähedus, millega enamus inimesi on oma töö kaudu seotud.

Külaelanike omavaheline suhtlemine on suhteliselt tihe vanemates elamupiirkondades. Seal elavad inimesed, kes tunnevad üksteist juba aastaid kui mitte aastakümneid. Käiakse läbi perekonniti ja ka küla ühisüritustel käiakse koos.

Suhtlemine küla eri osade elanike vahel on üsna passiivne. Kauaaegsete elanike ja uusasukate tihedamat lävimist ja laiemat kogukondlikku suhtlemist takistab ka see, et puudub kohalik seltsimaja. On olemas oht, et ilma kohapealse seltsielu edendamiseta kujuneb Silla küla Pärnus töölkäivate inimeste magalaks ning ei teki ühtekuuluvus- ega omakülatunnet, mis on küla tasakaalustatud arengu üheks peamiseks tingimuseks.

Intensiivsest elamuehitusest tingituna on Silla küla elanikkond viimase viie aastaga kahekordistunud. Pered, kes on kolinud linnakorterist külas asuvasse eramajja, ei võta omaks külale omast elamise viisi ega taju, et kodu ja kodukoht võib olla midagi enam kui oma maja ja aed. Siiski leidub igas uues elurajoonis inimesi, kes on ühistegevuseks valmis.

3. KÜLA VAJADUSED (elulised- ja arenguvajadused)

Teed

Silla külas olevad nii valla kui eraomandis olevad teed vajavad lõplikku väljaehitamist koos kõnni- ja jalgrattatee ning tänavavalgustusega.

Vesi, kanalisatsioon

Ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitrasside väljaehitamine, et ka vanemates elurajoonides elavatel inimestel oleks võimalik nendega ühineda.

Ühistransport

Ühistransport peab vastama senisest enam elanike vajadustele nii marsruutide kui ajagraafiku osas võimaldamaks tööl ja koolis käimist.

Külamaja ja mänguväljakute väljaehitamine.

Küla vajab hädasti seltsimaja, mis on külaelanike kooskäimiskohaks ja kus saab korraldada kultuuri- ja ühisüritusi. Vaja on mänguväljakuid ja spordiplatse erinevas vanuses lastele ja noortele.

Arvestades seda, et Silla küla erinevad asumid asuvad üksteisest suhteliselt kaugel ja külaelanike arv pidevalt kasvab, on kogukondliku suhtlemise hoogustamiseks tarvilik kokku 2-3 kooskäimise koha rajamine.

Telefoniühendus, arvutid, internet

Võimaldada kõikidele soovijatele korrektne telefoni- ja interneti ühendus.

4. KÜLA TULEVIKUPILT

Silla küla on aastal 2016 perekeskne, heakorrastatud, meeldiva elukeskkonnaga, mitmekesiste vabaajaveetmise võimaluste ja seltsieluga küla Pärnu lähistel. Silla küla kui Paikuse valla osa – **PArim paIK kUS Elada**.

- Silla küla on hea mainega elamupiirkond, kus on ühtehoidev ja ennast Silla küla kogukonnana teadvustav elanikkond.
- Külal on oma seltsimaja, mis toimib külakeskusena ning arvestades külaelanike suurt hulka ka muid avalikus kasutuses olevaid hooneid, mis võimaldavad huvitavaid vabaajaveetmise viise erinevatele vanuse- ja huvigruppidele.
- Külal on omad traditsioonid ja elav seltsielu.
- Rajatud on laste mänguväljakud erinevates elurajoonides.
- Korrastatud on üldkasutatavad ujumiskohad.
- Külas on turvaline ja puhas elukeskkond ning heakorrastatud on ka üldkasutatavad alad.
- Korrastatud on teedevõrk ja tänavavalgustus ja muu infrastruktuur.
- Külas areneb väikeettevõtlus, pakkudes elanikele erinevaid teenuseid.

5. ARENGUEELISTUSED JA EESMÄRGID

5.1. Silla küla seltsimaja rajamine

Äärmiselt tähtis on seltsimaja ehitamine, mis annab võimaluse korraldada ühisüritusi ja elavdada külaelu. See suurendab kooskäimiste kaudu küla ühtekuuluvustunnet, aitab lahendada ja ennetada erinevaid ühiskondlikke probleeme külas.

Seltsimajale otsitakse koostöös kinnisvaraarendajatega ning Paikuse vallavalitsusega sobivat asukohta. Vajalik on territoorium, kuhu lisaks seltsimaja hoonetele oleks võimalik rajada palliplatsid, kiige- ja jaanituleplats.

Külamaja ja spordiplatside inventar peab võimaldama huvipakkuvat tegevust erinevatele huvija vanusegruppidele, eelkõige lastele, noortele ja eakatele.

5.2. Küla traditsioonid ja seltsielu

Traditsioonide kujundamine ja nende jätkusuutlikuna hoidmine on väga oluline omakülätunde tekkimisel. Praegu on külaselts korraldanud regulaarselt kahte üritust: augustikuus külapäeva ja talvel vastlapäeva. Kavas on traditsiooniliseks muuta 1. mail 2008 esmakordselt toimunud heakorralgud koos tuletegemisega ja küla oma jaanituli. Loodame meie senise partneri, Reiu Puhkekeskuse heatahtlikkusele. Kõik senised regulaarsed üritused on toimunud vabas õhus, kuna oma ruume külal ei ole.

Seltsimaja ja teiste avalikus kasutuses hoonete valmimine annab võimaluse korraldada tubaseid üritusi ajal, mil välitingimustes tegutseda ei saa. Samuti saab siseruumides korraldada regulaarset lastele ja noortele suunatud huvitegevust, pakkuda kooskäimisevõimalust lastega kodusolevatele emadele ja pensioniealistele külaelanikele ning kasutada ruume tähtpäevade tähistamiseks.

Traditsioonide kinnistamisel ja oma küla identiteedi väljakujunemisel omab tähtsust ka külasümboolika olemasolu. 2008.a kevadistel heakorralgutel väljakuulutatud konkursi kokkuvõtted tehakse augustikuus külapäeval ja sobiva ideekavandi olemasolu korral saab küla endale lähemas tulevikus oma lipu, vimpli, märgi vms sümboolika.

5.3. Mänguväljakute ja loodusradade rajamine

Külaelu aktiveerimiseks ja noorte lastega perede kaasamiseks ühistegevusse on äärmiselt tähtis laste ja noorte kooskäimiskohtade olemasolu.

Hetkel on Silla külas olemas kolm sobilikku maa-ala laste mänguväljakute väljaehitamiseks: Kodara elamurajoonis 1 väljak ja Seeneriigi elamurajoonis 2 väljakut.

Surju metskonna, vallavalitsuse ja külaseltsi koostöös saab välja selgitada võimalused terviseradade rajamiseks Silla küla idapoolses osas asuvas metsas. See annaks võimaluse aktiivseks puhkuseks ja toetaks tervislikke eluviise.

Tulevaste detailplaneeringute puhul tuleb jälgida, et jätaks piisavalt ruumi ühistegevuse tarbeks.

5.4. Üldkasutatavate ujumiskohtade väljaehitamine Reiu jõe ääres

Eesmärgiks on korrastada olemasolevad üldkasutatavad ujumiskohad Reiu jõe ääres.

5.5. Turvaline ja puhas elukeskkond

Läbi loodushoiu- ja keskkonnavalase teadlikkuse tõstmise ja külaelanike ühistegevuse hoogustumise on võimalik jälgida ja parandada ümbritseva keskkonna seisut, parandades seega elukeskkonda ja aidates kaasa Silla küla hea maine püsimisele. Oluline on koostöö vallavalitsuse ning kõigi „roheline” suunitlusega ametite ja organisatsioonidega.

5.6. Mitmekesine ettevõtlus

Kuna külas praegu praktiliselt puuduvad sotsiaalne infrastruktuur ja väikeettevõtlus, mis rahuldaks kohalike elanike vajaduse erinevate teenuste järele, on vajalik külaseltsi, vallavalitsuse ja kohalike ettevõtlike inimeste koostöös välja selgitada võimalused ja vajadused väikeettevõtluse arendamiseks külas. See tagaks mingile osale inimestest tööhõive kohapeal ja elavdaks külaelanike omavahelist suhtlust.

6. ARENGUKAVA JÄLGIMINE

Arengukava on aluseks küla ühisele tegutsemisele ja arendamisele. Arengukava vaadatakse üle ja vajadusel korrigeeritakse kord aastas küla üldkoosolekul. Arengukava muutmise algatamise ja selle ajakohasuse ning tegevuste elluviimise eest vastutab MTÜ Silla Külaselts.